

Maneig de les restes de collita del blat de moro: Incorporar o retirar?

nov. 27, 2024 |

El cultiu del blat de moro, panís a les Terres de Ponent o moresc a les Comarques Gironines, es caracteritza per tenir elevades produccions de biomassa, fet que comporta la producció de gran quantitats de restes vegetals en el cas d'aprofitament per a gra. Aquest elevat volum, sovint, fa plantejar-nos el dilema de què fer-ne: embalar-les i retirar-les, o bé deixar-les i incorporar-les al sòl?

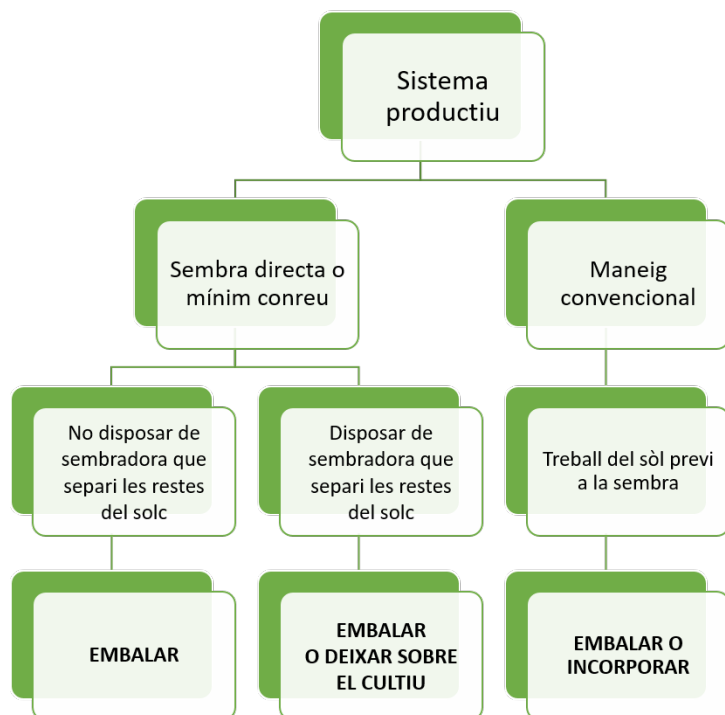
A l'hora de decidir quin maneig fem d'aquestes restes, caldrà tenir en consideració diversos aspectes que, molt probablement, variaran segons cada explotació. Per exemple, l'orientació de l'explotació, és a dir, si és exclusivament agrícola o bé també té ramaderia, la maquinària de què disposa, entre d'altres.

En aquest article, s'oferiran pautes de maneig de les restes vegetals segons tres aspectes: el sistema de producció de la nostra explotació, el contingut de nutrients que tenim als nostres sòls i, finalment, el valor econòmic que tenen aquestes restes vegetals.

Imatge 1: DARPA (2024) Imatge 2: Jaume Lloveras (2013)

SISTEMA PRODUCTIU DE L'EXPLOTACIÓ

El sistema productiu de la nostra explotació determinarà la possibilitat d'incorporar o bé la necessitat d'exportar les restes deixades pel cultiu. En el cas de la sembra directa o mínim conreu, l'elevat volum de biomassa generat pot dificultar la correcta implantació del proper cultiu de la rotació, especialment en aquells casos en què no es disposi de sembradores amb un sistema eficaç de separació de restes al solc de sembra. Conseqüentment, el maneig més recomanable en aquestes circumstàncies consistirà en embalar i retirar les restes generades.

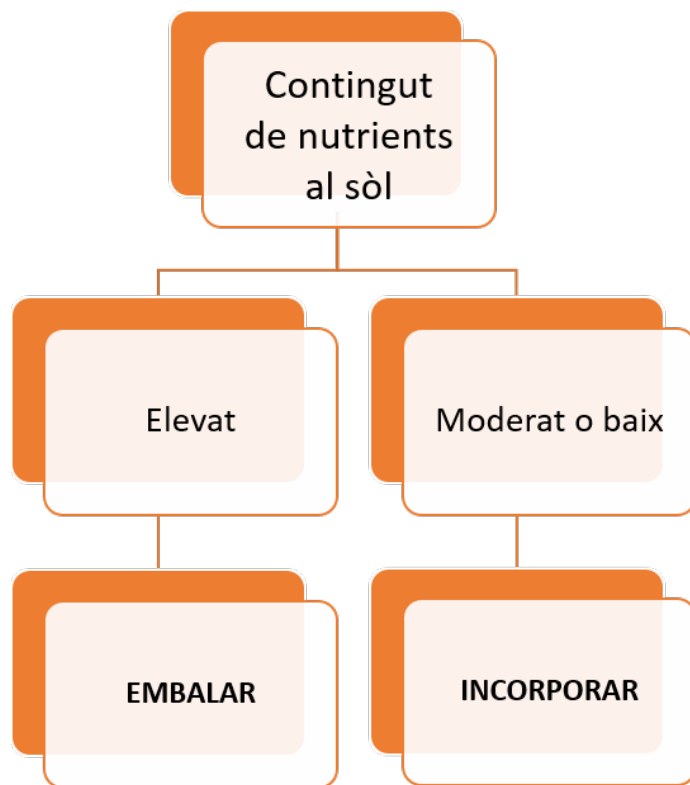
En canvi, si a la nostra explotació no es practica la sembra directa i es fa un maneig convencional amb treball del sòl previ a la sembra, incorporar aquestes restes pot ser una opció interessant a escollir. Tot i això, el fet de treballar el sòl no sempre garanteix una correcta gestió del residu i una incorporació al sòl que permeti una sembra adequada. Anys excepcionals d'elevades produccions o el fet d'haver sembrat varietats que generin una major quantitat de biomassa, també poden donar problemes en el moment incorporar-les al sòl i inconvenients de cara a l'establiment del següent cultiu.

CONTINGUT DE NUTRIENTS AL SÒL

L'aportació d'adobs o esmenes per a la nutrició dels cultius pot arribar a donar lloc a una acumulació de certs elements al sòl. Els motius poden ser diversos, tot i que el cas més comú acostuma a ser el desequilibri existent entre les unitats fertilitzants NPK aportades i les consumides. Per exemple, l'aplicació d'un adob amb una composició nutricional de relació N:P:K de 4:4:4 sobre un cultiu amb necessitats de nutrients segons el rati 4:1:4, comportarà un excés de fòsfor (P) si les aportacions s'efectuen amb l'objectiu de cobrir les necessitats de

nitrogen (N). La repetició d'aquesta pràctica en el temps tendirà a elevar el contingut d'aquest nutrient al sòl.

En aquest sentit, aquelles parcel·les agrícoles que disposin de continguts massa elevats de certs nutrients (NPK) en general o d'algun d'ells en particular, i existeixi la voluntat de reduir-los, extreure les restes vegetals del camp serà una bona pràctica.

Per contra, si el contingut de nutrients al sòl és baix o moderat, el fet d'incorporar les restes vegetals permetrà restituir part dels nutrients assimilats pel cultiu de panís i d'aquesta manera evitar empobrir el sòl.

Podeu trobar més informació a la *Fitxa tècnica 42 - Mesures per a disminuir continguts elevats de fòsfor disponible als sòls agrícoles* i a l'article *Estratègies per reduir el contingut en fòsfor i potassi de sòl amb continguts excedentaris d'aquest nutrients*.

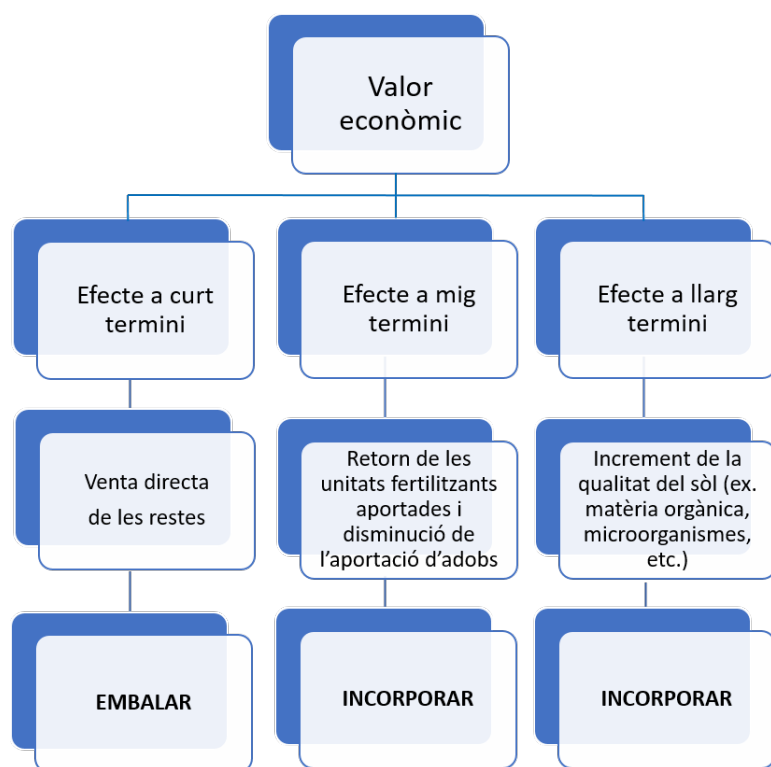
VALOR ECONÒMIC DE LES RESTES

El darrer aspecte que s'analitza en aquest article tracta sobre el valor econòmic que representen aquestes restes del cultiu. El primer que ens ve al cap és el valor econòmic directe, és a dir, els diners que es poden obtenir de la venda de les bales generades. Cal destacar que aquesta xifra és molt fluctuant en els anys per la dependència de l'oferta i la demanda, i normalment acostuma a ser baixa en comparació amb la resta d'ingressos del

cultiu.

Una altra manera de valoritzar les restes del cultiu és comptant el valor econòmic de les **unitats fertilitzants que contenen**. És a dir, veure aquest material vegetal en quantitats de nitrogen, fòsfor i potassi.

Si comptabilitzem el preu que costaria la **compra dels mateixos nutrients en forma mineral** es tindrà una idea del benefici econòmic que comporta no vendre'ls i incorporar-los al sòl. Per acabar, cal afegir que en fer aquesta reflexió només es té en compte el valor econòmic en forma de nutrients, sense entrar a valorar que la seva incorporació també té efectes positius sobre la qualitat del sòl, per exemple, amb l'increment de matèria orgànica en el cas d'aportacions continuades.

Podeu trobar més informació a la **Fitxa tècnica 11 - Maneig de les restes de la collita del panís**.

Enllaços d'interès:

Taula de l'evolució de preus dels adobs minerals i orgànics

Fitxa tècnica 11 - Maneig de les restes de la collita del panís

Fitxa tècnica 42 - Mesures per a disminuir continguts elevats de fòsfor disponible als sòls agrícoles

Estratègies per reduir el contingut en fòsfor i potassi de sòl amb continguts excedentaris d'aquest nutrients.

Guia pràctica per escollir les millors estratègies de reducció del contingut de fòsfor i potassi en els sòls agrícoles en cultius extensius

AUTORS

OFICINA DE FERTILITZACIÓ I TRACTAMENT
DE DEJECCIONS RAMADERES DEL DARPA